

Dz. U. 2020 poz. 1068

U S T A W A

z dnia 19 czerwca 2020 r.

**o dodatku solidarnościowym przyznawanym w celu przeciwdziałania
negatywnym skutkom COVID-19**

Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2022 r.
poz. 93.

Art. 1. 1. Ustawa określa warunki nabywania prawa, wysokość, tryb przyznawania oraz zasady wypłacania i finansowania dodatku solidarnościowego.

2. Celem dodatku solidarnościowego jest przeciwdziałanie negatywnym skutkom COVID-19 w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1842, z późn. zm.¹⁾), poprzez wsparcie finansowe osób, które straciły źródło przychodu ze względu na sytuację gospodarczą spowodowaną kryzysem wywołanym COVID-19.

Art. 2. Dodatek solidarnościowy przysługuje osobom mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli są:

- 1) obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej lub
- 2) posiadającymi prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, lub
- 3) cudzoziemcami przebywającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. d–g, ha, i, j, l oraz pkt 3 i 4 ustawy z dnia

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 2112, 2113, 2123, 2157, 2255, 2275, 2320, 2327, 2338, 2361 i 2401 oraz z 2021 r. poz. 11, 159, 180, 694, 981, 1023, 1090, 1162, 1163, 1192, 1510, 1535 i 1777.

20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100, 1162 i 1621).

Art. 3. 1. Dodatek solidarnościowy przysługuje osobie, która w 2020 r. podlegała ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423, 432, 619, 1621, 1834 i 1981) przez łączny okres co najmniej 60 dni oraz:

- 1) z którą po dniu 15 marca 2020 r. pracodawca rozwiązał umowę o pracę za wypowiedzeniem lub
 - 2) której umowa o pracę po dniu 15 marca 2020 r. uległa rozwiązaniu z upływem czasu, na który była zawarta
- zwanej dalej „osobą uprawnioną”.

2. Dodatek solidarnościowy przysługuje osobie uprawnionej, która nie podlega ubezpieczeniom społecznym na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ubezpieczeniu społecznemu rolników na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2021 r. poz. 266, 1535 i 1621) lub obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, 1292, 1559, 1773, 1834 i 1981).

3. Warunku niepodlegania ubezpieczeniom społecznym lub obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego, o których mowa w ust. 2, nie stosuje się do bezrobotnych, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

4. Warunku niepodlegania obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego nie stosuje się do osób, które zostały zgłoszone do tego ubezpieczenia jako członkowie rodziny na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

5. Warunki, o których mowa w ust. 2 i art. 2, osoba uprawniona powinna spełniać przez okres pobierania dodatku solidarnościowego, począwszy od dnia nabycia prawa do tego dodatku.

6. W przypadku zbiegu za dany okres prawa do więcej niż jednego dodatku solidarnościowego, przysługuje tylko jeden dodatek solidarnościowy.

7. W przypadku nabycia prawa do dodatku solidarnościowego, prawo do zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2022-01-19

2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z mocy prawa ulega zawieszeniu na okres od dnia nabycia prawa do dodatku solidarnościowego do dnia jego utraty. Za okres zawieszenia prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium świadczenia te nie są wypłacane.

8. Nabycie prawa do dodatku solidarnościowego nie stanowi przeszkody do nabycia oraz posiadania statusu bezrobotnego.

9. Okresu pobierania dodatku solidarnościowego nie wlicza się do okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

10. Okres pobierania dodatku solidarnościowego wlicza się do okresu pracy wymaganego do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych. Okresów pobierania dodatku solidarnościowego nie wlicza się jednak do:

- 1) okresu zatrudnienia, od którego zależy nabycie prawa do urlopu wypoczynkowego;
- 2) stażu pracy określonego w odrębnych przepisach, wymaganego do wykonywania niektórych zawodów.

Art. 4. 1. Dodatek solidarnościowy przysługuje osobie uprawnionej w wysokości 1400 zł za miesiąc kalendarzowy.

2. Dodatek solidarnościowy przysługuje za okres nie dłuższy niż od dnia 1 czerwca 2020 r. do dnia 31 sierpnia 2020 r., przy czym nie wcześniej niż za miesiąc kalendarzowy, w którym został złożony wniosek o ustalenie prawa do dodatku solidarnościowego, o którym mowa w art. 5 ust. 1.

3. W przypadku pobrania zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w miesiącu złożenia wniosku o dodatek solidarnościowy, dodatek wypłacany jest za ten miesiąc w kwocie, o której mowa w ust. 1, pomniejszonej o wypłaconą kwotę tego zasiłku lub stypendium.

4. Zasiłek dla bezrobotnych lub stypendium, wypłacone za okres, za który został wypłacony dodatek solidarnościowy, z wyjątkiem ust. 3, stanowi nienależnie pobrane świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 76 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

5. Rada Ministrów może, w celu przeciwdziałania COVID-19, w drodze rozporządzenia, określić dłuższy okres przysługiwania dodatku solidarnościowego niż

wskazany w ust. 2, biorąc pod uwagę sytuację na rynku pracy oraz możliwość znalezienia nowego zatrudnienia przez osoby, które utraciły zatrudnienie w związku z rozprzestrzenianiem się COVID-19.

Art. 5. 1. Ustalenie prawa do dodatku solidarnościowego następuje na wniosek osoby uprawnionej, złożony do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, nie później niż do dnia 31 sierpnia 2020 r. Wnioski złożone po dniu 31 sierpnia 2020 r. pozostawia się bez rozpatrzenia.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) dane osoby uprawnionej:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 2) dane pracodawcy, u którego osoba uprawniona była zatrudniona:
 - a) imię i nazwisko, nazwę skróconą,
 - b) numer NIP, a jeżeli nie nadano tego numeru – numery PESEL i REGON;
- 3) oświadczenie osoby uprawnionej, o spełnieniu warunków, o których mowa w art. 2 i art. 3 ust. 1–4;
- 4) oświadczenie osoby uprawnionej o kwocie wypłaconego zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, za miesiąc, w którym składany jest wniosek;
- 5) wskazanie rachunku płatniczego osoby uprawnionej prowadzonego w kraju lub wydanego w kraju instrumentu płatniczego;
- 6) inne informacje niezbędne dla ustalenia prawa do dodatku solidarnościowego;
- 7) podpis osoby uprawnionej.

3. Oświadczenia, o których mowa w ust. 2 pkt 3 i 4, osoba uprawniona składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. W oświadczeniach jest zawarta klauzula następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, osoba uprawniona składa za pomocą profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w formie dokumentu elektronicznego

opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym, albo wykorzystując sposób potwierdzania pochodzenia oraz integralności danych udostępniony bezpłatnie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w systemie teleinformatycznym.

Art. 6. 1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłaca dodatek solidarnościowy w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do jego przyznania.

2. Wypłata dodatku solidarnościowego następuje w terminach miesięcznych, w formie bezgotówkowej na wskazany rachunek płatniczy osoby uprawnionej prowadzony w kraju lub wydany w kraju instrument płatniczy w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1907 i 1814).

3. Z dodatku solidarnościowego nie dokonuje się potrąceń i egzekucji.

Art. 7. 1. Informację o przyznaniu prawa do dodatku solidarnościowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych udostępnia na profilu informacyjnym osoby uprawnionej, utworzonym w systemie teleinformatycznym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Ocena spełnienia warunków, o których mowa w art. 2 i art. 3 ust. 1–4, oraz nabycie prawa do dodatku solidarnościowego następuje na dzień złożenia wniosku, o którym mowa w art. 5 ust. 1.

3. Odmowa przyznania prawa do dodatku solidarnościowego następuje w drodze decyzji.

4. Decyzja, o której mowa w ust. 3, wydawana jest przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w formie dokumentu elektronicznego, zawierającego w szczególności nadruk imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do jej wydania, poprzez udostępnienie jej na profilu informacyjnym osoby uprawnionej.

5. Od decyzji o odmowie przyznania prawa do dodatku solidarnościowego, o której mowa w ust. 3, wnioskodawcy przysługuje prawo odwołania do właściwego sądu w terminie i na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, 1981 i 2052) dla postępowań w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Przepisy art. 83 ust. 5–7 i art. 83a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stosuje się odpowiednio.

6. Osoba uprawniona, posiadająca status bezrobotnego, informuje niezwłocznie właściwy powiatowy urząd pracy o przyznaniu dodatku solidarnościowego.

7. Osoba uprawniona informuje niezwłocznie Zakład Ubezpieczeń Społecznych o okolicznościach uzasadniających utratę prawa do dodatku solidarnościowego.

8. Osoby, których stypendia, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z mocy prawa uległy zawieszeniu w związku z przyznaniem prawa do dodatku solidarnościowego, zachowują prawo do świadczeń przewidzianych w ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1205 oraz z 2021 r. poz. 1621 i 1834).

Art. 8. 1. Z tytułu pobierania dodatku solidarnościowego osoba uprawniona podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, o których mowa w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu, o którym mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

2. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie zdrowotne stanowi wypłacona kwota dodatku solidarnościowego.

3. Płatnikiem składek na ubezpieczenia, o których mowa w ust. 1, jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

4. Zakład Ubezpieczeń Społecznych obowiązany jest w szczególności do dokonywania zgłoszeń do ubezpieczeń, o których mowa w ust. 1, zgłoszeń wyrejestrowania z tych ubezpieczeń, a także rozliczania i opłacania składek na te ubezpieczenia, w terminie do dnia 31 grudnia 2020 r.

5. Ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu osoba uprawniona podlega od dnia nabycia prawa do dodatku solidarnościowego do dnia utraty prawa do niego, przez okres pobierania dodatku solidarnościowego.

6. Składki, o których mowa w ust. 2, finansuje w całości budżet państwa za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

7. W okresie pobierania dodatku solidarnościowego osobie pobierającej ten dodatek i członkom jej rodziny przysługuje prawo do świadczeń określonych w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Prawo do świadczeń potwierdza się informacją, o której mowa w art. 7 ust. 1.

Art. 9. 1. Dodatek solidarnościowy oraz koszty obsługi wypłaty tego dodatku są finansowane ze środków Funduszu Pracy, zasilanego z Funduszu, o którym mowa

w art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.²⁾) lub w formie dotacji z budżetu państwa.

2. Koszty obsługi, o których mowa w ust. 1, wynoszą 1% kwoty przeznaczonej na wypłatę dodatku solidarnościowego.

3. Minister właściwy do spraw pracy, na wniosek Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, przekazuje w roku 2020 na wyodrębniony rachunek bankowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych środki Funduszu Pracy na wypłatę dodatku solidarnościowego oraz kosztów obsługi wypłaty tego dodatku.

4. W celu zapewnienia finansowania zadań, o których mowa w ust. 1 i 2, minister właściwy do spraw pracy, po zasileniu, o którym mowa w ust. 1, dokonuje zmian w planie finansowym Funduszu Pracy polegających na zwiększeniu przychodów Funduszu i odpowiednim zwiększeniu kosztów Funduszu.

Art. 10. Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest uprawniony do pozyskiwania i przetwarzania danych osobowych w zakresie niezbędnym do przyznawania, ustania prawa do dodatku solidarnościowego i wypłacania tego dodatku.

Art. 11. Do zamówień na usługi lub dostawy udzielane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w związku z realizacją zadań związanych z ustalaniem prawa lub wypłatą dodatku solidarnościowego nie stosuje się przepisów o zamówieniach publicznych.

Art. 12. 1. Do dodatku solidarnościowego stosuje się odpowiednio:

- 1) art. 84 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 2) art. 13 ust. 1 pkt 4 oraz art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1133, 1621 i 1834).

2. Nienależnie pobrany dodatek solidarnościowy podlega potrąceniu z innych świadczeń wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na zasadach określonych w art. 139 ust. 1 pkt 2b, ust. 2 i ust. 3, art. 140 ust. 4 pkt 1, ust. 6 pkt 2,

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 695, 1086, 1262, 1478, 1747, 2157 i 2255 oraz z 2021 r. poz. 1535.

ust. 7 i ust. 8, art. 141 ust. 1 pkt 3 oraz art. 143 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, 353, 794, 1621 i 1981).

3. W przypadku uznania dodatku solidarnościowego za świadczenie nienależnie pobrane, bezrobotnemu, którego prawo do zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, uległo zawieszeniu w związku z przyznaniem prawa do dodatku solidarnościowego, za okres pobrania dodatku solidarnościowego przysługuje prawo do zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Art. 13. 1. Dodatek solidarnościowy jest dochodem w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 oraz z 2021 r. poz. 1162 i 1981).

2. Utrata dodatku solidarnościowego stanowi utratę dochodu w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych i jest uwzględniana przy ustalaniu prawa do świadczeń rodzinnych na okresy zasiłkowe od dnia 1 listopada 2019 r. do dnia 31 października 2022 r.

3. Uzyskanie dodatku solidarnościowego stanowi uzyskanie dochodu w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych i jest uwzględniane przy ustalaniu prawa do świadczeń rodzinnych na okresy zasiłkowe od dnia 1 listopada 2019 r. do dnia 31 października 2022 r.

4. Utrata dodatku solidarnościowego stanowi utratę dochodu w rozumieniu ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 877, 1162 i 1981) i jest uwzględniana przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na okresy świadczeniowe od dnia 1 października 2019 r. do dnia 30 września 2022 r.

5. Uzyskanie dodatku solidarnościowego stanowi uzyskanie dochodu w rozumieniu ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i jest uwzględniane przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na okresy świadczeniowe od dnia 1 października 2019 r. do dnia 30 września 2022 r.

Art. 14. (pominięty)³⁾

Art. 15. (pominięty)³⁾

Art. 16. 1. Zasiłki, stypendia i dodatki aktywizacyjne, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyznane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, przysługują od dnia 1 września 2020 r. w wysokości wynikającej z art. 72 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 15, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Osoby, będące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy w okresie nieprzysługiwania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w art. 75 ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 15, nabywają po upływie tego okresu prawo do zasiłku w wysokości określonej w art. 72 ust. 1 tej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 17. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia⁴⁾, z wyjątkiem art. 15 pkt 2 i art. 16, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2020 r.

³⁾ Zamieszczony w obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 listopada 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o dodatku solidarnościowym przyznawanym w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19 (Dz. U. z 2022 r. poz. 93).

⁴⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 20 czerwca 2020 r.